

שיחות הר"ן קב"ה

בחנו הסבות תק"ע, אז אמר מענין האתרוג שלפי בחינת הימים נוראים ראוי שיחיה לנו אתרוג נאה כמובא לעיל (רנר) ובאותה השנה לא היו מצויים אתרוגים והיה העולם סבורים שלא יהיה להם אתרוגים כלל ולא היה שום אתרוג במדינה עד ערב סכות שעשה השם יתברך נסים וסבב סכות בדרך נס שבאו אתרוגים לקצת עירות והיו נותנים אז ממון הרבה בעד אתרוג, בקצת קהלות נתנו חמשים אדמים ויותר בעד אתרוג אחד וגם לקהלת בראסלב בא אתרוג מחדר מאד ליד רבנו, זכר צדיק לברכה (רנח) והיה שמחה גדולה מאד לרבנו זכרנו לברכה, ואמר להביא לו בלי זמר מגדל השמחה ושלשה ימים רצופים היה לו חיות גדול מן האתרוג והיה בריא כל אותן השלשה ימים ולא היה מרגיש כלל החולאת הקשה שהיה לו מגדל השמחה שהיה לו מן האתרוג וגם אחר סכות ספר הרבה מן האתרוג ואמר שאין אנו יודעים כלל גדל יקרת מעלת מצות אתרוג והרי אנו רואין שישראל מפזרים ממון הרבה בשביל מצוה זו, יותר מעל שאר מצוות ובודאי לא על חנם הוא מסתמא מצוה זו הוא יקרה מאד מאד אשר אין לשער רק שאין אנו יודעין גדל מעלתה אפשר אם היו יודעין גדל מעלת מצוה זו היו עושים מה שהיו עושים בשביל מצוה זו כי ישראל עם קדוש הם חכמים וקשה להטעותם ובודאי כשהם מפזרים ממון הרבה בשביל מצוה זו לא לחנם הוא ועוד האריך בספור זה והפליג מאד במעלת מצות אתרוג:

מיוחדים ולא באחרים. ומבאר הרמח"ל שהענין הוא שאלו הצדיקים מכוונים כל מעשיהם לשם השכינה הק'. לא רק שמשלימים מעשיהם, אלא שכל כונת עבודתם לא לעצמן וגם לא לזכות לעולם הבא וגם לא לזכות לדביקות, כי אפי' המכוון לדביקות הרי הוא רוצה שיוזכה

הנה נודע מספרי קבלה שענין האתרוג מרמז על בחינת המלכות שנקראת עמרת היסוד. וידוע שעיקר עבודת האדם הוא עבור השכינה הק', וכמ"ש הרמח"ל שמה שבחר השי"ת דווקא באבות הק' יותר מהצדיקים אחרים, וכן בכל הדורות מה הסיבה שהשי"ת בחר בצדיקים

או לאו. אבל מי שהוא מאנשי המלך, היינו שאיכפת לו כבוד המלך, אזי כלום חסר מבית המלך.

וזו היתה דרך הגר"א ז"ל, שבימים נוראים יפקיר עצמו לא לבקש שום דבר על עצמו רק לכבוד ה'. ואע"פ ששאר הספרים לא כתבו כן, ואצל רוב אנשים אין זו מדרגתם ואין זו האמת ואסור לשקר להשי"ת, שעיקר הבקשה צ"ל על מה שהאדם מרגיש שם חסרון, כשחסר לו ממון או בנים, וכואב לו, לא ישקר לה' אלא יבקש. אלא שמ"מ אפי' שכן מבקשים הרי אפשר להכניס בזה קצת לב אמת שכל בקשתנו על בנים או מזונות או על ידיעות בתורה"ק והדביקות, יוסיף לזה שכל זה יהיה לכבודו ית'.

והוא מה שאומרים אדון עולם אשר מלך וכו', כי אין מלך בלא עם. עם הוא לשון עוממות, היינו בני אדם הרחוקים ממנו ית'. כי המלך אינו מולך על בניו אלא על בני אדם הרחוקים ממנו. נמצא שאם אין מציאות של אחד שהוא רחוק מהמלך אין להמלך על מי למלוך. נמצא שלפני הבריאה לא מתגלה מדת המלכות של השי"ת.

ולכן ברא ה' את העולם הזה, וברא בו בני אדם שהם מגלים מלכותו בעולם, אשר מקבלים עליהם עול מלכות שמים. ואע"כ אם יש אנשים שעושים רק מצוות, הרי ע"י המצוות הם מאוחדים עם השי"ת בעצמו, אך עדיין לא ניכרת בזאת שלימות מדת המלכות. ורק כאשר יש איזה אדם שחטא ח"ו, שזה האדם לכאן אינו באחדות עם ה'. מ"מ כשזה האדם שב

לדביקות. אבל אלו הצדיקים מכוונים רק שכבוד ה' יתגלה בעולם, והוא ענין המלכות שהיא בחי' כבוד ה'.

כי אלו הצדיקים מפקירים עצמם לגמרי, ואין להם חילוק אם יהיה להם עולם הזה או עולם הבא, ואפי' אין חילוק אצלם אם יזכו לדביקות אם לאו, העיקר שיתגלה כבוד השי"ת בעולם.

כי זהו עיקר חפצם ועל זה הם מוסרים נפשם, וכל מחשבה ומחשבה שלהם רק לכבודו ה', והם בעצמם כאפס ואין ממש.

ואיתא בספר 'יערות דבש' שכשואומרים 'לירושלים עירך ברחמים תשוב', צריך לחשוב שאפי' אם הוא עצמו לא יזכה לכלום ויכנס לגהינם, עכ"ז צריך לבקש על הגאולה. ומוסיף שזוהי מדרגת האדם הפשוט שבישראל, אפי' במדרגה הנמוכה ביותר. שכל יהודי מוכרח שיהיה בדרגה הזאת, שיתפלל על התגלות כבוד ה' בלי שום חילוק איפה הוא יהיה או.

כלל הדבר, שצריך בכל מעשינו לכוון איזה מחשבה למען השכינה חק, לכבוד ה'. ולכן אם בכה האדם הרבה בכיות בראש השנה ויום כיפור, ולא שביקש רק על פרנסה או כפרה או השגות, שהרי כל תפילתנו הוא ותמלוך אתה הוא ה' אלקינו לבדך, שיתגלה מלכות ה' בעולם. ומי שזוכה לכוון אפי' משהו לכבוד ה', זהו תיקון עצום יותר מכל העבודות שבעולם.

כי מי שהוא מאנשי המלך נותנים לו הכל. ומי שהוא אדם זר ובא לבקש מהמלך, בודקים והוקרים אחריו היטב אם זכאי לכך

אחדות פשוט, ורק כלפינו אנו נפרדים. ולמעשה כשאנו מרגישים עוצם כאב החטא ומתעוררים לשוב בתשובה ולקבל על עצמינו עול מלכות שמים, עי"ז נתגלה כבוד מלכותו ית'.

וצריך תמיד לחפש שורש העוונות, היינו היכן נפל בהקשר עם השי"ת, שזה גורם כל העוונות, ולא די בתיקון העוון בפועל, שמשנה דרכו שלא לחטוא, כי אח"כ בא החטא לידו עוד פעם, וכל זמן שהשורש לא תוקן, יוכל ליפול שוב אל החטא רח"ל. והשורש הוא שלא חיפש את ה' באמונה מספיק, ולא היה בדבקות בה'. ולכן בימים אלה אין עיקר התשובה לתקן העוונות אלא לחפש אחר אנשי אמונה וללמוד ספה"ק המלמדים איך להיות דבוק בה' ביתר שאת, וממילא יוכל לתקן הכל.

וזהו שנשמות ישראל מרגישים בעצמם גודל מעלת האתרוג, ומפזרין הרבה מעות עברו. כי זהו ענין מלכות ה', והדבקות באמונתו ית', שעיי"ז זוכים לתקן כל הפגמים ולגלות מלכותו ית' בעולם, שהוא תכלית הכל.

בתשובה ומקבל על עצמו עול מלכות שמים, אזי באמת נתגלה מלכות ה'. כי דייקא הוא שהיה בבחי' פירוד מהשי"ת ע"י חטאיו, חוזר ומקבל על עצמו עול מלכות שמים עול מלכותו ית'. אזי נתגלה ביתר שאת ובשלמות מלכותו ית"ש.

נמצא שכימים אלו יש לנו הכח להשלים תכלית כל הבריאה, לגלות מלכותו ית', לשוב בתשובה דייקא אחר שנתרחקנו מהמלך, שעיקר מלכותו ית' מתגלה דייקא על דבר שהיה נפרד ממנו וחוזר לקבל על עצמו עול מלכותו ית'. וזה עיקר הנחת רוח שיש להשי"ת שאפי' צדיק גדול אינו יכול לגרום נחת רוח כזה, כי הצדיק הוא בחי' בן אצל המלך, ועל בן אין שייך מלוכה כנ"ל, כי דייקא אצל אדם ששב על עוונותיו, שבעת החטא נגלה שהוא רחוק מהמלך, וכשהוא בא לומר לפניו מלכויות, עתה נתגלה מלכותו ית"ש ביותר.

אך האמת שאין במציאות כלל שאנו נפרדים ממנו ית', כי הצמצום אינו כפשוטו כלפי השי"ת, ואצלו ית' הכל

